

Льюїс Керролл

АЛІСА
В ЗАДЗЕРКАЛЛІ

ВИДАННЯ З ПАРАЛЕЛЬНИМ ТЕКСТОМ

Lewis Carroll

THROUGH THE LOOKING GLASS,
AND WHAT ALICE FOUND THERE

Харків
«ФОЛІО»
2019

Chapter 1
LOOKING-GLASS HOUSE

One thing was certain, that the WHITE kitten had had nothing to do with it:—it was the black kitten’s fault entirely. For the white kitten had been having its face washed by the old cat for the last quarter of an hour (and bearing it pretty well, considering); so you see that it COULDN’T have had any hand in the mischief.

The way Dinah washed her children’s faces was this: first she held the poor thing down by its ear with one paw, and then with the other paw she rubbed its face all over, the wrong way, beginning at the nose: and just now, as I said, she was hard at work on the white kitten, which was lying quite still and trying to purr—no doubt feeling that it was all meant for its good.

But the black kitten had been finished with earlier in the afternoon, and so, while Alice was sitting curled up in a corner of the great arm-chair, half talking to herself and half asleep, the kitten had been having a grand game of romps with the ball of worsted Alice had been trying to wind up, and had been rolling it up and down till it had all come undone again; and there it was, spread over the hearth-rug, all knots and tangles, with the kitten running after its own tail in the middle.

“Oh, you wicked little thing!” cried Alice, catching up the kitten, and giving it a little kiss to make it understand that it was in disgrace. “Really, Dinah ought to have taught you better manners! You OUGHT, Dinah, you know you ought!” she added, looking reproachfully at the old cat, and speaking in as cross a voice as she could manage—and then she scrambled back into the arm-chair, taking the kitten and the worsted with her, and began winding up the ball again. But she didn’t get on very fast, as she was talking all

Розділ I
ЗАДЗЕРКАЛЬНИЙ БУДИНОК

Не випадало сумніватися в одному: БІЛЕ кошеня до цього було не причетне... це була цілковита провина чорного кошеняти. Адже білому протягом останніх п'ятнадцяти хвилин стара кішка без упину вилизувала писочок (і воно попри все мужньо це зносило), отож, як бачите, біле кошеня аж НІЯК не могло утнути цю витівку.

Діна вмивала своїм дітлахам личка так: спершу вона однією лапою притискала бідолашну істотку за вухо до підлоги, а тоді іншою протираєла весь писочок, проти шерсті, починаючи з носа. І саме зараз, як я вже сказав, кішка натхненно вовтузилася з білим кошеним, яке лежало сумирно й навіть намагалося муркати — відчуваючи, поза сумнівом, що все це робиться для його власного добра.

Але з чорним кошеним Діна розібралася ще в обід, і тому, поки Аліса згорнулася калачиком у кутку великого фотеля, почасти базікаючи сама до себе, а почасти куняючи, кицька зчинила грандіозну веселу метушню з мотком прядива, яке Аліса перед цим намагалася змотати. Вона качала його туди й сюди, доки нитки знову не розмоталися, й тепер вони лежали розволочені по всьому килимку біля каміна, а кошеня ганялося за своїм власним хвостом посеред цього безладу.

— Ах ти мала злодюжка! — закричала Аліса, підхопила кицюню та злегка поцілувала її, аби вона вже напевно зрозуміла, що потрапила в немилість. — Чесне слово, Діна мусила навчити тебе кращих манер! Ти МУСИЛА, Діно, адже знаєш, що мусила! — додала вона, осудливо поглядаючи на стару кішку, таким сердитим голосом, на який лишень спромоглася.

Потім Аліса знову забралася до крісла, прихопивши з собою і кошеня, і прядиво, та почала наново змотувати моток. Але справа посувалася не надто швидко, бо дівчинка весь час розмовляла — то

the time, sometimes to the kitten, and sometimes to herself. Kitty sat very demurely on her knee, pretending to watch the progress of the winding, and now and then putting out one paw and gently touching the ball, as if it would be glad to help, if it might.

“Do you know what to-morrow is, Kitty?” Alice began. “You’d have guessed if you’d been up in the window with me—only Dinah was making you tidy, so you couldn’t. I was watching the boys getting in sticks for the bonfire—and it wants plenty of sticks, Kitty! Only it got so cold, and it snowed so, they had to leave off. Never mind, Kitty, we’ll go and see the bonfire to-morrow.” Here Alice wound two or three turns of the worsted round the kitten’s neck, just to see how it would look: this led to a scramble, in which the ball rolled down upon the floor, and yards and yards of it got unwound again.

“Do you know, I was so angry, Kitty,” Alice went on as soon as they were comfortably settled again, “when I saw all the mischief you had been doing, I was very nearly opening the window, and putting you out into the snow! And you’d have deserved it, you little mischievous darling! What have you got to say for yourself? Now don’t interrupt me!” she went on, holding up one finger. “I’m going to tell you all your faults. Number one: you squeaked twice while Dinah was washing your face this morning. Now you can’t deny it, Kitty: I heard you! What that you say?” (pretending that the kitten was speaking.) “Her paw went into your eye? Well, that’s YOUR fault, for keeping your eyes open—if you’d shut them tight up, it wouldn’t have happened. Now don’t make any more excuses, but listen! Number two: you pulled Snowdrop away by the tail just as I had put down the saucer of milk before her! What, you were thirsty, were you?

How do you know she wasn’t thirsty too? Now for number three: you unwound every bit of the worsted while I wasn’t looking!

“That’s three faults, Kitty, and you’ve not been punished for any of them yet. You know I’m saving up all your punishments for Wednesday week—Suppose they had saved up all MY punishments!” she went on, talking more to herself than the kitten. “What WOULD they do at the end of a year? I should be sent to prison, I suppose, when the day came. Or—let me see—suppose each punishment was to be going without a dinner: then, when the

з кошеням, то сама з собою. Кицька тихо сиділа в неї на коліні та вдавала, що дивиться, як дівчинка змотує прядиво. Часом кицюня простягала лапку й обережно торкалася мотка: мовляв, я б із радістю допомогла, якби мала змогу.

— А знаєш, що завтра буде, Кицю? — почала Аліса. — Ти б здогадалася, якби разом зі мною сиділа сьогодні на підвіконні, але ж Діна саме чепурила тебе, тож ти не могла. Я дивилася, як хлопці збирають хмиз для багаття... а його для багаття треба багато, Кицю! Але хмиз виявився таким холодним, ще й весь у снігу, тож вони це облишили. Та не хвилюйся, Кицю, ми підемо й подивимося на багаття завтра.

Тут Аліса намотала два чи три разки прядива довкола кицьчиної шії — просто подивитися, який це матиме вигляд. Це призвело до борюкання, під час якого моток скотився на підлогу і чимало прядива розмоталося знову.

— Знаєш, я була така зла, Кицю, — заговорила Аліса, щойно вони знову зручненько вместилися, — коли побачила, що ти витворяєш! Ще трохи, і я б відчинила вікно та виставила тебе просто на сніг! І ти на це заслугувувала, ти, маленька бешкетлива пестунка! Що ти можеш сказати на своє виправдання? То й не переривай мене! — продовжила вона, посваривши пальчиком. — Я збираюся пригадати тобі всі твої провини. Номер один: ти двічі пискнула, поки Діна вмивала твоє личко сьогодні вранці. І ти не можеш цього заперечити, Кицю: я тебе чула! Що-що ти кажеш? — (Вдаючи, ніби кошеня щось казало.) — Її лапа потрапила тобі в око? Що ж, це ТВОЯ провинка, чого ж ти очі повибалушувала? Якби ти їх заплющила, цього б не сталося. Не треба мені більше виправдань, просто послухай мене! Номер два: ти відтягла Підсніжку за хвоста, щойно я поставила перед нею тарілочку з молоком! Що, тобі хотілося пити, так? А звідки ти знала, чи їй не хотілося? Тож перейдемо до номера три: ти геть-чисто розмотала прядиво, поки я не дивилася!

— Ось три провини, Кицю, і за жодну з них тебе ще не було покарано. Ти ж знаєш, я залишаю всі твої покарання на кінець наступного тижня... Думаю, вони теж приберегли всі МОЇ покарання! — продовжила вона, вже більше до себе, ніж до кошеняти. — Що ж вони РОБИТИМУТЬ у кінці року? Мене б мали послати до в'язниці, напевно, коли цей день прийде. Або... дай подумати... здається, кожне покарання мало залишити мене без обіду: отож, коли цей нещасливий день прийде, мені доведеться залишитися без п'ятдесяти обідів

miserable day came, I should have to go without fifty dinners at once! Well, I shouldn't mind THAT much! I'd far rather go without them than eat them!

"Do you hear the snow against the window-panes, Kitty? How nice and soft it sounds! Just as if someone was kissing the window all over outside. I wonder if the snow LOVES the trees and fields, that it kisses them so gently? And then it covers them up snug, you know, with a white quilt; and perhaps it says, 'Go to sleep, darlings, till the summer comes again.' And when they wake up in the summer, Kitty, they dress themselves all in green, and dance about—whenever the wind blows—oh, that's very pretty!" cried Alice, dropping the ball of worsted to clap her hands. "And I do so WISH it was true! I'm sure the woods look sleepy in the autumn, when the leaves are getting brown.

"Kitty, can you play chess? Now, don't smile, my dear, I'm asking it seriously. Because, when we were playing just now, you watched just as if you understood it: and when I said 'Check!' you purred! Well, it WAS a nice check, Kitty, and really I might have won, if it hadn't been for that nasty Knight, that came wiggling down among my pieces. Kitty, dear, let's pretend—" And here I wish I could tell you half the things Alice used to say, beginning with her favourite phrase "Let's pretend." She had had quite a long argument with her sister only the day before—all because Alice had begun with "Let's pretend we're kings and queens;" and her sister, who liked being very exact, had argued that they couldn't, because there were only two of them, and Alice had been reduced at last to say, "Well, YOU can be one of them then, and I'LL be all the rest." And once she had really frightened her old nurse by shouting suddenly in her ear, "Nurse! Do let's pretend that I'm a hungry hyaena, and you're a bone."

But this is taking us away from Alice's speech to the kitten. "Let's pretend that you're the Red Queen, Kitty! Do you know, I think if you sat up and folded your arms, you'd look exactly like her. Now do try, there's a dear!" And Alice got the Red Queen off the table, and set it up before the kitten as a model for it to imitate: however, the thing didn't succeed, principally, Alice said, because the kitten wouldn't fold its arms properly. So, to punish it, she held it up to the Looking-glass, that it might see how sulky it was— "and if you're not

водночас! Що ж, я не проти позбутися АЖ СТІЛЬКОХ обідів! Краще вже лишитися без них, аніж з'їсти їх усі разом!

— Чуєш, як сніг шурхотить по шибках, Кицю? Який приємний, м'який звук! Ніби хтось обцілює вікно ззовні. Цікаво, виходить, сніг ЛЮБИТЬ дерева і поля, якщо цілує їх так ніжно? А тоді він, уявляєш, укриває їх затишненько білою пуховою ковдрою і, можливо, навіть каже: «Засинайте, дорогенькі, поки знов не прийде літо». А коли вони прокидаються влітку, Кицю, то вдягаються в зелене й танцюють... щоразу, як дме вітер... о, це так чудово! — скрикнула Аліса, випускаючи моток прядива з рук, аби заплескати в долоні. — І як би мені ХОТІЛОСЯ, щоб усе це було правдою! Слово честі, ліси виглядають сонними восени, коли їхнє листя стає брунатним.

— Кицю, ти вмієш грати в шахи? Ну не посміхайся, моя дорогенька, я ж серйозно запитую. Бо коли ми оце щойно грали, ти дивилася достоту так, ніби все розуміла, а коли я сказала: «Шах!», ти замуркотала! Так, це БУВ прекрасний шах, Кицю, і я справді могла б виграти, якби не цей осоружний Король, який прийшов і розштовхав усі мої фігури. Кицю, дорогенька, а давай будемо удавати, що...

І якби ж я тільки мав змогу оповісти вам бодай про половину тих речей, які Аліса зазвичай казала після своєї улюбленої фрази: «А давай будемо удавати...» Вона мала доволі довгу суперечку з сестрою напередодні, а все через те, що Аліса розпочала так: «Давай будемо удавати, що ми королі й королеви». Її ж сестра, яка любила в усьому бути бездоганно точною, засперечалася: мовляв, у них це ніяк не вийде, адже їх тільки двоє. Зрештою Алісі довелося змиритися, сказавши: «Що ж, тоді ТИ можеш бути однією з них, а Я буду всіма іншими». А іншого разу вона добряче налякала свою стареньку няню, загорлавши їй несподівано на вухо: «Няню! Давайте будемо удавати, що я голодна гієна, а ви — кістка».

Але нам не варто відволікатися від Алісиної промови до кицьки.

— Давай будемо удавати, що ти Чорна Королева, Кицю! Знаєш, я думаю, що якби ти сіла й склала лапи на грудях, то виглядала б достоту як вона. Ну спробуй, будь хорошою кицькою!

І Аліса зняла Чорну Королеву зі столу та поставила перед кошеням, як зразок для наслідування. Проте пуття з того не вийшло: якщо вірити Алісі, через те, що кошеня ніяк не могло скласти лапи як слід. Тож, аби покарати, вона піднесла кицьку до Дзеркала, щоб та побачила, яка вона набурмосена.